

UTRIKESUTSKOTTETS UTLÅTANDE 8/2002 rd

Statsrådets skrivelse med anledning av ett förslag till konvention (om tullförvaltningarnas kamp mot olaglig narkotikahandel på öppet hav)

Till stora utskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagens talman sände den 3 september 2002 statsrådets skrivelse med anledning av ett förslag till konvention (om tullförvaltningarnas kamp mot olaglig narkotikahandel på öppet hav, U 32/2002 rd) till stora utskottet för behandling och bestämde samtidigt att utrikesutskottet skall lämna utlåtande i ärendet till stora utskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- överinspektör Marja Kartila, finansministeriet
- lagstiftningsråd Sari Mäkelä, utrikesministeriet
- sjöfartsråd Raimo Kurki, kommunikationsministeriet.

STATSRÅDETS SKRIVELSE

Förslaget

Avsikten med konventionen är att stärka samarbetet mellan tullförvaltningarna i Europeiska unionens medlemsstater i kampen mot den olagliga hanteringen av narkotika och psykotropa ämnen. Detta skall göras genom ökade möjligheter för fartyg från behöriga myndigheter i en medlemsstat att i brådskande fall på öppet hav ingripa omedelbart och utan förhandstillstånd mot en annan medlemsstats fartyg, där det för närvarande krävs förhandstillstånd.

Förslaget skall komplettera Wienkonventionen och Neapel II-konventionen genom att medlemsstaterna får större möjligheter att vidta åtgärder mot fartyg som för flagg för en annan medlemsstat, när de är misstänkta för att smuggla narkotika. I sådana fall behövs det inte för-

handstillstånd för det anses äventyra åtgärdernas effektivitet om tillstånd krävs.

Konventionen avses bli tillämpad mellan medlemsstaterna i Europeiska unionen. Det innebär att åtgärder bara kan vidtas mot fartyg som för flagg för någon medlemsstat. Åtgärder kan sättas in först när en överträdelse är ett faktum, inte i förebyggande syfte.

Regeringens ståndpunkt

Regeringen har en positiv inställning till förslaget. Det måste vara tillåtet också på öppet hav att vidta åtgärder mot fartyg som är misstänkta för att smuggla narkotika så snabbt som möjligt och utan förhandstillstånd från flaggstaten. I förhandlingarna är det enligt regeringen viktigt att säkerställa att konventionen är effektiv.

Formuleringarna i vissa artiklar i konventionen bör dock preciseras. Dessutom bör det utredas om alla bestämmelser i konventionen är nödvändiga. Till exempel kriminaliseringsskyldigheten i artikel 3 ser redan ut att ingå i andra fördrag. Konventionen om samarbete mellan tullförvaltningarna är inte nödvändigtvis den bästa platsen för bestämmelserna i artikel 5 om exklusiv jurisdiktion och utövning med förtur av juri-

isdiktion och inte heller bestämmelsen i artikel 8 om överlämnandet av anhållna personer. Artikel 6 i förslaget till konvention bör förtydligas. Av den bör framgå vilken stats lagstiftning en överträdelse skall gälla för att ge rätt till åtgärder mot ett fartyg. Förslaget kan genomföras i form av en konvention. Regeringen är dock beredd att överväga också andra rättsliga instrument.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Avsikten med förslaget är att det inom ramen för Europeiska unionen skall komplettera det existerande nät av konventioner mot olaglig narkotikahandel där FN:s konvention om olaglig hantering av narkotika och psykotropa ämnen (s.k. Wienkonventionen, FördrS 44/1994) och konventionen om ömsesidigt bistånd och samarbete mellan tullförvaltningarna (s.k. Neapel II-konvention) mellan EU:s medlemsstater står i centrum. Förslaget skall också komplettera FN:s havsrättskonvention (FördrS 49—50/1996).

Med avseende på den internationella havsrätten är förslaget ett betydande avsteg från principen att ett fartyg på öppet hav omfattas av flagg-

statens exklusiva kompetens. Konventionen avses bli tillämpad mellan medlemsstaterna i EU.

Utskottet har i likhet med regeringen en positiv inställning till förslaget. Eftersom konventionen ingriper i centrala havsrättsliga principer såsom flaggstatens kompetens bör särskild vikt fästas vid bestämmelsernas innehåll och exakt-
het såsom det heter i regeringens ståndpunkt och grundlagsutskottets utlåtande (GrUU 44/2002 rd).

Utlåtande

Utrikesutskottet meddelar

att utskottet omfattar statsrådets ståndpunkt i ärendet.

Helsingfors den 3 december 2002

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Liisa Jaakonsaari /sd
vordf. Henrik Lax /sv
medl. Ulla Anttila /gröna
Tytti Isohookana-Asunmaa /cent
Antti Kalliomäki /sd
Bjarne Kallis /kd
Ilkka Kanerva /saml

Antero Kekkonen /sd
Juha Korkeaoja /cent (delvis)
Outi Ojala /vänst
Kalevi Olin /sd
Hannu Takkula /cent (delvis)
Martti Tiuri /saml
Ben Zyskowicz /saml.

Sekreterare var

utskottsråd Antti Pelttari.